

3.

obert je skakutao po kamenjaru svako malo zastavši da provjeri signal na mobitelu. Pokušavao se orijentirati prema suncu, no kad je izbio iz kanjona, shvatio je da ga je izmaglica već prekrila. Trudio se prisjetiti markera¹ kako ne bi zalutao. Prošavši kraj panja nasmiješio se i pohitao još brže.

U jednom trenutku primijetio je da kraj njega promiču nepoznati kadrovi. Zastao je. Okrenuo se, lijevo, desno, nepoznato. Stisnulo ga je u želucu. Izvadio je fotoaparatus. Pregledao je zadnje fotografije koje je snimio kako bi se prisjetio puta. Nešto lakšim tempom vraćao se nazad odakle je krenuo kako ponovo ne bi pogriješio odvojak.

– Dobro je – našavši poznati dio, uzdahnuo je s olakšanjem kao da se obraća nekome pored sebe.

Nestalo je svih onih zvukova kojih su ih pratili dok su se uspinjali. Primijetio je kako se priroda primirila. Kao da se s neba spuštao jastuk koji je zaglušio se zvukove.

Ponovo je prešao potok i sada je bio siguran da je na pravome putu.

Približavajući se šumi učinilo mu se kao da se još više smračilo, a bilo je još daleko do sumraka. Tišinu je postupno počelo kvariti šuštanje što je dopiralo s visine. Pogledao je u vrhove bukvi i grabova. Lišće je nervozno treperilo kao da prepričava neugodnu vijest.

Izbio je na čistinu i vidio kako sa zapada nadolazi teški crni oblak. Izašavši iz zaklonjenosti šume, osjetio je vjetar i na svojoj koži.

Napokon je došao do djedove kuće. Primijetio je dva smeđa oka kako ga promatraju. Zok se skutrio ispod ulaznih stuba položivši njušku na prednje šape. Nije izlazio iz svoga skloništa kako bi ga pozdravio, samo je tiho zacvilio.

Robert je pošao provjeriti iza kuće nije li djed tamo. Zatekao je samo koze koje su se zbile ispod strehe. Pogledao je prema Planini, a onda je odlučio utrošiti još koju minutu kako bi sklonio životinje od nadolazećega nevremena. Otvorio je vrata na kamenoj kućici i potjerao koze unutra.

Još jednom je provjerio ulazna vrata. Bila su zaključana. Dohvatio je ključ koji se nalazio skriven iza jedne grede na trijemu. Kao što je i očekivao, djeda nije bilo u kući.

---

¹ objekt ili točka, pomoću koje je lakše orijentirati se u prostoru

Zaključao je vrata, ključ vratio na mjesto i požurio do tete Kate. Sada je vjetar već opasno nosio prašinu s puta. Rukom je zaštitio oči. Sav zadihan zakucao je na Katina vrata. Otvorio mu je dječak njegove visine, pepeljaste kose i pogledao ga tirkiznim očima koje su se isticale na njegovu preplanulom licu. Na trenutak su se gledali ne prepoznavajući se. Obojica su narasla od pretprošloga ljeta kada su se zajedno igrali. Dječje crte lica malko su o grubjele.

- Petar? – s nesigurnošću pogovori Robert umjesto pozdrava.
- Robert – začuo se gotovo muški glas iz dječaćkih usta.
- Oprosti, nisam te odmah skužio. Je l' moj djed možda ovdje?
- Bio je – šturo odgovori Petar.
- Nisam ga našao kod kuće, sprema se nevrjeme – nestrpljivo procijedi Robert.
- Mislim da je otišao do mjesta.

Iza Petrove glave pojavila se raščupana kosa njegove majke.

- Roberte, dušo! Tom je otišao po neke dijelove. Vratit će se uskoro, nadam se.

Robert se izbezumljeno okrene i vidje kako im se približava zavjesa prašine što ju je vjetar podigao s makadamske ceste. A onda ponovo bespomoćno pogleda Katu.

- Što se dogodilo? Gdje je Lea? – čitajući zabrinutost na njegovom licu, upita Kata.
- Pala je.
- Kako, gdje? – zabrinuto ga upita Kata primivši ga za rame.
- Gore – Robert pokaže u smjeru Planine koju su sada zastrli oblaci.
- Je li se ozlijedila?
- Mislim da je slomila nogu.

Petar koji je do tada šutke stajao, pogleda mamu i bez riječi uđe u kuću nakon što mu je mama samo klimnula. Ubrzo se vratio s povećim ruksakom i namotajem debelog užeta prebačenim preko ramena.

Kata uzdahne i poljubi sina u obraz.

- Hajde, samo bez junačenja, molim te.

Robert je zbunjeno gledao njihove dogovore bez puno riječi. Prije mu se teta Kata učinila izuzetno glasnom osobom, a sada kao da mu je nešto promaklo. Oni kao da su razgovarali nekim nečujnim govorom.

Nije očekivao da će mu Petar tako spremno izaći u susret. Ustvari, ni sam nije znao što je očekivao. Mislio je da će zateći djeda koji je uvijek imao neko rješenje. A sada

je trebao krenuti u spasilačku misiju s dječakom mlađim od sebe. Petar je već bio na dvorišnim vratima kada je Robert zbunjeno pogledao tetu Katu.

– Ja ću Tomu reći gdje ste – umiri ga ona blagim glasom i da mu znak da požuri za Petrom.

Robert potrči za Petrom koji je već grabio prema šumi. Kada ga je sustigao, Petar tiho promrmlja:

– Na kojem dijelu se to desilo?

– Pa... – Robert je pokušavao objasniti, ali nije baratao geografskim terminima, a nije baš bilo ni nekih turističkih markera.

– Pokušaj mi ispričati kojim ste putem krenuli.

– Dobro... krenuli smo iz šume do čistine, a onda... – njegovo objašnjavanje proparao je siloviti udar groma.

Ledena kuglica pala je na tlo ispred njih i odskočila u stranu.

– Moramo se vratiti. Možemo se skloniti kod Toma – Petar se već okrenuo od smjera kojim su do tada išli. Znao je što slijedi.

Robert je stao nasred puta i izgubljeno raširio ruke. „Što je sad?“, pitao se.

– Tuča – pojasni mu Petar pokazujući rukom prema nebu. – Ne možemo dalje.

– Zašto? – pitanje je bilo suvišno jer mu je upravo led udario u čelo. – A Lea?

– Morat će pričekati. Razbijene glave joj nećemo biti od neke pomoći. Možda je našla neki zaklon.

– Nalazi se na nekoj izbočini – uzdahnuo je Robert, ne baš optimističan i pomalo ljut što je Petar bio u pravu.

Dok su trčali prema djedovoj kući koja im je bila najbliža, kuglice leda padale su sve gušće i sve veće. Roberta je još uvijek bolio onaj udarac u čelo, a u međuvremenu je dobio nekoliko udaraca u leđa. U zadnji čas uletjeli su pod strehu trijema. Robert je drhtavim rukama napipao ključ i pokušavao ga ugurati u bravu. Petar mu smireno oduzme ključ i sigurnim potezima otključa vrata.

Čim su ušli, Robert je pohitao do prozora. Vani je priroda pokazivala svu svoju zastrašujuću moć podsjećajući ih koliko je čovjek krhak. Osim sivila koje je obavilo sve što se nalazilo desetak metara oko kuće i bijele su grude popunjavale zeleno tlo. Sada su to već bile lopte veličine manjega kokošjeg jajeta. Stabla su se savijala i cvilila pod naletima vjetra. Čulo se paranje lišća dok su ih probijali ledeni meci. Robert se preselio prema sjevernome prozoru ne bi li vidio bolje.

Petar je u međuvremenu sjeo za stol i igrao se sa svojim švicarskim nožićem:

– Bilo bi ti pametnije da se odmakneš od prozora. Ovaj led dovoljno je velik da razbije prozor.

Čim je to izrekao jedno je zrno pogodilo prozor, ali je staklo ostalo čitavo i Robert ustukne u skoku.

– Čovječe! Pa ovo je ubojito!

– Upozorio sam te – mirno mu pridoda Petar.

– Kako možeš biti tako skuliran?² – uzrujano upita Robert.

Petar odigne pogled od stola i odmjereno odgovori:

– Znam da ti je sestra u nevolji, ali time što sada paničariš nećeš joj pomoći.

Čim se smiri nevrjeme, krećemo u akciju.

Robert se zablenuo u Petra, ali mu nije imao što za prigovoriti. Znao je da je Petar u pravu, no Lea je bila njegova sestra. On je za nju bio odgovoran. Grizlo ga je što je on sada tu na sigurnom, a ona negdje izložena nevremenu. Osjetio je golemi pritisak u prsima, kao da mu netko sjedi na njima.

Još jedan komad leda tresnuo je o staklo. Robert je zadrhtao. Nije mogao postupati razumno. Pogled na Petra samo ga je dodatno živcirao. Sjeo je na stolicu nasuprot njemu i okrenuo mu leđa. Za utjehu je počeo gristi nokte. Loša navika iz djetinjstva.

* * *

Lea se trgnula iz sna kada je začula kako se lome grane drveća u njezinoj blizini. Vjetar je slabo dosezao do mjesta gdje je bila jer su je štitili zidovi i svod spilje. No vani je vidjela silovitu snagu koja je povijala visoke smreke. Led je letio gotovo vodoravno. Nekoliko se kuglica odbilo od stijene nasuprot Lee i palo do nje. Primila ih je u ruku, gledajući kako se polako tope na njenom dlanu. Skinula je malu pamučnu maramu koju je nosila oko vrata, stavila kuglice u nju, smotala maramu i zavezala je oko gležnja. Osjetila je olakšanje. Dohvatila je još nekoliko kuglica i njima prošla po izgredenim rukama kako bi isprala sasušenu krv.

Začula je tihi pisak sa svoga mobitela. S nadom ga je zgrabila i pogledala u ekran. Na njemu je bila samo poruka: „Odaberite operatera”. Pokušala je nekoliko puta, ali se ta poruka uporno vraćala. Pogledala je na sat. Bilo je gotovo 18.00. Za dva sata će se početi smračivati. Stijene su bile mokre. Izvlačenje odavde neće biti moguće.

---

² (od engl. *cool*, hladan, miran) – smiren, hladnokrvan, ravnodušan

Odlučila je pokušati poslati poruku čim se vrijeme malo smiri. Ionako baš nije imala pametnijega posla. Htjela je javiti djedu i bratu da se ne brinu za nju. Nije joj bilo baš udobno, ali nije htjela da se oni previše uzrujavaju.

„Pronašla sam zaklon. Vidimo se ujutro.”

Pokrenula je slanje, ali neuspješno.

Pokušala je još nekoliko puta. Stisnula se ispod vjetrovke. Oluja je stvarala zaglušujuću buku, led na nozi istopio se i više je nije hladio, no bol je jenjavala. Sve se to nije moglo mjeriti s iscrpljenošću od pretrpljenoga stresa. San joj je ponovo dolazio.

* * *

Tuča se smanjivala i polako prelazila u kišu. Robert je ponovo prišao prozoru. Siva maglica povlačila se i moglo se vidjeti obližnje drveće. Tlo je bilo zasuto ledom, otrgnutim lišćem i slomljenim granama.

Začuo se lavež, a onda su grunula vrata i djed je zadihano uletio u kuću. Petar je, prvi put otkako su došli kući, ustao od stola.

Robertu se u trenu isušilo grlo. Stisnuo je zube i razrogačeno pogledao djeda. Od straha za sestrin život još je veći bio strah od djedove reakcije. Iako nikada s njim nije dolazio u sukob, doživljavao ga je kao ogroman autoritet, a osobna grižnja savjesti samo je sve to pojačavala. Djed je pokušavao doći do daha pridržavajući se za stolicu.

– Što se to dogodilo?

Robert nije znao kako da ispriča, a da cijela situacija ne zvuči gore nego što jest. No paniku nikako nije uspio suzbiti.

– Lea se poskliznula i pala. Ozlijedila je nogu. Ostavio sam je na jednoj stijeni... – ovo je s obzirom na vanjsku situaciju zvučalo loše. – Ovaj... na jednoj polici. Nisam imao opremu da je sam povučem gore – opravdavao se Robert. – Petar i ja smo krenuli po nju...

– Vratili smo se ovdje kad je počelo nevrijeme – dovršio je Petar.

– Koliko je ozbiljno ozlijeđena?

– Nema vidljivih prijeloma, možda je samo uganula. Ima i nekoliko ogrebotina – Robert je pokušavao ublažiti što je više mogao.

– Nije gubila svijest?

– Nije dok sam ja bio s njom.

– Nisi javljao majci, nadam se – to je bila više želja za potvrdom nego djedovo pitanje.

– Nisam stigao, ustvari nisam se ni sjetio – ispričavao se Robert.

Djed kimne, odobravajući Robertov propust:

– Još bolje, Lara bi vjerojatno odmah dojurila po onom nevremenu. Jesi li se otada čuo s Leom?

– Gore nema signala – promrmlja Robert.

– Da – mljacne djed i uzdahne. – Bojim se da večeras nećemo moći po nju. Vani je kaos. Auto sam ostavio kod Kate. Ceste su gotovo neprohodne. Granja je posvuda. Nekoliko drveta je iščupano. Dio mjesta ostao je bez struje. Do jutra će se ovaj led otopiti, ali sad se ne možemo maknuti dalje.

– Tome! – Petar mu se obratio imenom, što je Roberta začudilo. – Ja ću doći po vas u zoru. Sada bih krenuo doma, da vidim treba li mami što pomoći ako je nastala kakva šteta.

Djed zabrinuto pogleda kroz prozor koji je gledao na dvorište. Robert je odmah shvatio što djeda zanima.

– Sklonio sam ih prije nevremena.

Djed kimne i zabrinuto protrlja rukama:

– Pođi, Petre. Vidimo se ujutro. Hvala.

– Nema na čemu – Petar potapša djeda po ramenu. – Robert – klimne Petar prema njemu i prođe kroz vrata.

Robert je osjetio tračak ljubomore. Djed se odnosio prema Petru kao prema odrasloj osobi. Robert je tek trebao dokazati svoju zrelost, a već je na prvoj stepenici zabrljao.

Djed je uzdahnuo i sručio se na stolicu. Iskoristivši ponovno otvaranje vrata, Zok je šmugnuo u unutrašnjost kuće i sklupčao se uz djedove noge.

– Jesi li mi se prestrašio, mali moj! – reče djed i podraga Zoka po šiji.

Robert je zaustio misleći da se djed njemu obraća, no onda spusti pogled i odšeta do prozora, zamišljeno gledajući u sivi sumrak.

– Žao mi je! – procijedio je Robert zadržavajući suze i dalje okrenut prema prozoru.

Vjerovao je da djed od njega očekuje da bude muškarac, a ne plačljivac koji bi najradije pobjegao doma mami.

Djed se pridigao i tiho mu prišao s leđa stavivši mu ruku na rame.

– Sve će biti u redu. Neće joj se ništa dogoditi. Sada gore nema nekih opasnijih životinja, one su se povukle u više planine – djed ga je pokušao nespretno utješiti.

– Životinje? – panično upita Robert.

Njegov šok prekinulo je zujanje mobitela. Robert skoči, zaobiđe djeda i zgrabi mobitel.

– Poruka od Lee! Dobro je, našla je zaklon! – sav ozaren usklikne Robert i odmah je pokuša nazvati.

No korisnik je i dalje bio nedostupan.

4.

Spavala je nemirno na tvrdom tlu. Vlaga i hladnoća doprinijeli su tome. A onda je postajalo sve toplije i ona je utonula u dublji san bez slika.

U jednome trenutku otvorila je oči i pogledala u nebeski prozor uokviren ulazom u spilju. Tamnoljubičasti oblaci su se rastvarali i otkrivali tragove ružičastoga neba u sumrak. Opet je sklopila oči, nadajući se da će ponovo zaspati.

„Sve je u redu”, čula je glas u svojoj glavi. Nikada joj misli nisu bile tako jasno izrečene. „Odakle sad to?”, pomisli Lea i ponovo osjeti normalan zvuk svojih razmišljanja na koji je bila navikla.

„Ne boj se!”, znala je da zvuk dopire iz nje, ali zvučalo je kao da govori netko drugi. „Pa čega bih se sada trebala bojati, najgore je prošlo”, zaključila je Lea i nasmiješila se.

Opipala je glavu da provjeri nije li se možda ipak negdje udarila prilikom pada. Sve je bilo cijelo, nikakva oteklina, nikakvo bolno mjesto.

„Ništa ti se neće dogoditi?”, ponovo onaj kristalni glas u njezinoj glavi.

– Ok, ovo je malo čudno! – promrmljala je naglas i uspravila se u sjedeći položaj.

Slušala je priče kako se um zna poigravati s tobom, kako se u kriznim situacijama aktiviraju neki obrambeni mehanizmi. Ona nikada nije bila problematično dijete. Nikada je nisu trebali voditi na konzultacije kod psihologa. Nije imala poremećaje u prehrani kao neke njezine kolegice iz škole. Nije se pridružila nikakvoj alternativnoj grupi. Nije uzimala nikakve droge. S obzirom na sve to, za svoje vršnjake je bila prilično obična. Njezini su roditelji, što se odgoja tiče, led probijali uz Robertove zgone i nezgone tako da je ona bila puno stabilnija. On je podnio teret njihovih nenamjernih, ali i namjernih očekivanja.

Nije htjela dalje razbijati glavu, valjda joj se sve pričinilo. Lea posegne za ruksakom i zgroženo pogleda u svoje ruke. Podlaktice s kojih je još prije nekoliko sati čistila krv bile su prekrivene nekakvim zelenim blatom. Prinijela je ruke bliže da ih pomiriši. Mirisalo je na travu i još nešto što nije mogla prepoznati. Ovo nije mogla objasniti nikakvom psihologijom. Počela je to guliti sa sebe. Odvezala je još vlažnu maramu s gležnja i stala njome trljati ruke.

„*To ti nije baš pametno*”, glasila je preporuka u njenoj glavi.

– Dobro, ako si tako pametna, objasni samoj sebi odakle ovo. Zar sam s bolesnom nogom, usred nevremena odmjesečarila i smutila ovo ljekovito blato.

Tišina. Nije bilo misli.

„*Važno je da se ne bojiš!*”

– Da, baš! Došao je spiljski medvjed vrač i izliječio me dok sam spavala! – opet je razgovarala sama sa sobom naglas, uvjereni da je nema tko čuti i posumnjati u njen zdrav razum.

„*Pa, nije baš medvjed...*”, začula je oklijevajući šapat u glavi.

– Nadam se da će to jutro doći što prije jer ako ovako nastavim stavit će me direktno u luđačku košulju.

„*Nisi luda?*”

„Lijepo je kad moj superego³ ima tako visoko mišljenje o meni!” – sada je već bila spremna na svađu sa samom sobom.

„*Lor.*”

– Lor?

„*Da, Lor.*”

– Ne razumijem.

„*Nije superego nego Lor.*”

– Ovo je ozbiljnije nego što sam mislila, ja sam podvojena ličnost, već sam joj dala ime! – zabrinuto će Lea.

Ponovo tišina.

Začula je šušanj. Ovaj put zvuk je došao iz dubine spilje. Napokon nešto što nije nastalo u njenoj glavi. Trgnula se i uplašeno pogledala u tminu. Tišina. Dograbila je mobitel, aktivirala ekran i uperila ga prema tami. Sada, kada je vani nebo poprimilo tamnomodru boju, to malo svjetla što je dopiralo s ekrana stvaralo je mutne obrise na zidovima spilje, a onda, u tom moru tamnih sjena ugleda dvije kristalno zelene točke. Bila je uvjereni da se sada, osim njezina uma i oči s njom poigravaju.

„*Ne boj se!*”, ponovo onaj kristalni glas.

Nije imalo smisla bježati, nije imala kamo. I da je mogla otpuzati iz spilje, nije se mogla uzverati po stijeni. Ekran na mobitelu se ugasio. Ponovo šušanj. Ovaj put još bliže njoj.

---

³ prema Sigmundu Freudu (austrijskom neurologu i utemeljitelju psihoanalize) ljudska svijest se sastoji od tri osnovna dijela: id, ego i superego. Id (lat. *id* – ono), ego (lat. *ego* – ja) te superego (lat. *superego* – nad-ja). Id predstavlja nesvjesne, osnovne nagone; Ego – svjesne porive; dok Super-Ego zastupa moralnost, odgovornost i slične "više" osjećaje koji nedostaju kod prethodna dva dijela

Zaustavila je disanje. No čula je tuđe. Bilo je duboko i usporeno, kao da diše slon. „*Neću te ozlijediti!*“, glas je ponovo dopirao iz njene glave, no shvatila je da to nikako ne mogu biti njezine misli.

Nije bila sama. Kada joj je zadržavanje daha stvorilo neizdrživu bol u grlu, brzo je udahнула. Hrabro je stisnula mobitel i vidjevši ponovo svoje ruke, shvatila je da joj je netko premazao ruke, netko tko je cijelo vrijeme bio blizu nje, netko tko joj cijelo vrijeme govori da se ne boji.

Neka spiljska zvijer vjerojatno bi je već rastrgala, ne bi joj se trudila pomoći. To ju je malo utješilo.

One zelene točke koje je maloprije ugledala, sada su se pretočile u dva velika oka. Nije znala što da očekuje, ali ovo...